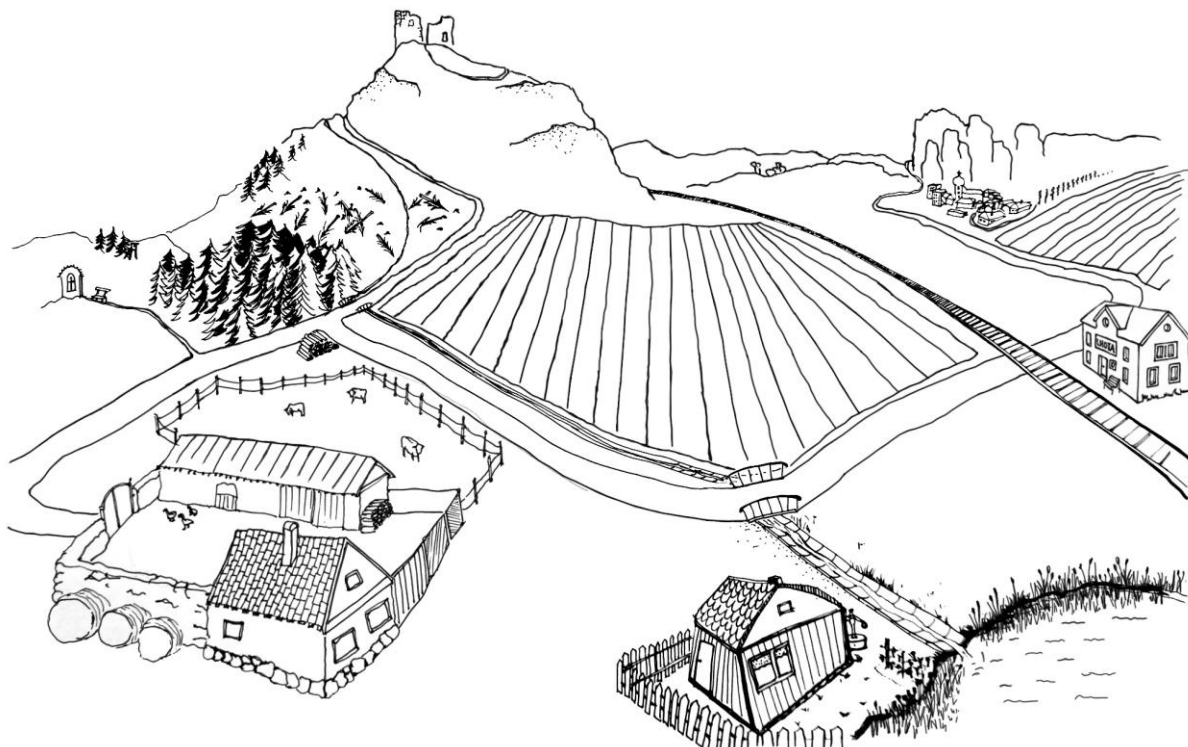

Lidské chování při katastrofách

stručná metodika lekce

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Lekce je součástí komplexního programu **Přírodní katastrofy**

Cílová skupina: 8. - 9. třída

Hodinová dotace 2 vyučovací hodiny

Průvodce programem a všechny další přílohy jsou ke stažení zde:

<https://muzeumricany.cz/regionalni-ucebnice/programy-hands-on/prirodni-katastrofy/>

Přílohy k lekci:

4.4 Reakce na stres kartičky seznam

4.5 Události v ČR

Anotace

Na téma přírodních katastrof v ČR žáci ve skupinkách sehrají krátký skeč, při kterém demonstrují různé způsoby reakce a chování při krizové situaci. Žáci pracují s kartičkami, kde jsou definovány různé reakce na stresovou situaci. Při reflexi žáci porovnávají různé reakce a zjišťují, jaké typy se objevují mezi spolužáky.

Dovednostní cíl: Žák rozezná různé chování svých spolužáků v krizové situaci.

Postojový cíl: Žák respektuje různé chování svých spolužáků při krizové situaci.

Metody

- Práce ve dvojicích – kartičky
- Skupinová práce – nácvik scének
- Individuální práce a práce ve dvojicích – reflexe chování

Pomůcky

kartičky chování (příloha 4.4 Reakce na stres kartičky seznam), články vybraných událostí v ČR (příloha 4.5 Události v ČR)

Úvod 5 minut	Brainstorming. <i>Lektor/lektorka: V krizové situaci, například při přírodní katastrofě, se lidé chovají podle určitých vzorců. Jsou zaznamenány různé typy chování. Zkuste říct, jaké způsoby vás napadají? Žáci říkají své nápady, jak člověk reaguje v krizové situaci.</i>
Vzorce chování při krizové situaci / práce ve dvojicích 10 minut	Lektor/lektorka rozdá každému žákovi jednu kartičku. Na každé kartičce je jeden vzorec z 8 typů reakcí na krizovou situaci (příloha 4.4 Reakce na stres kartičky seznam). Kartičky jsou barevné. <i>Lektor/lektorka: Najděte někoho, kdo má stejnou kartičku (podle barvy), a spolu si to přečtete a proberte, jestli takovou reakci znáte. Viděli jste ji někdy nebo zažili? Možná jste o tom slyšeli nebo to viděli ve filmu?</i> Po 5 minutách společně ve třídě projít všech 8 kartiček. Lektor/lektorka vyzve vždy jednu dvojici, aby svoji kartičku přečetli a okomentovali. <i>Lektor/lektorka: Své kartičky reakcí si u sebe nechte.</i>
Výběr událostí přírodních katastrof /zadání 10 minut	<i>Lektor/lektorka: Máme jednu událost přírodní katastrofy, která se odehrála v Říčanech při povodních v roce 2013 (příloha 4.5 Události v ČR). K tomu můžete použít událost přírodní katastrofy, která se odehrála v místě vašeho bydliště.</i> <i>Utvořte vlastní skupiny. Nechávám na vás, jak se rozdělíte. Kdo chce, může být ve dvojici. Každá skupina si vybere jednu událost a přečte si článek. Na základě textu vymyslíte a sevcíte krátký skeč.</i>

	<p>Můžete si vytvořit roli vypravěče. Použijte fakta z článku. K události v místě bydliště si můžete fakta domyslet nebo dohledat na internetu.</p> <p>Pravidla skeče: Každý člen skupiny má svoji kartičku reakce. Žáci musí všechny reakce skupiny zakomponovat do příběhu skeče, aby diváci poznali, jaké jsou to typy reakcí.</p>
Skeč, nácvik / práce ve skupinách 20 minut	<p>Kritéria pro scénku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Využít 1 událost přírodní katastrofy (povodně, lavina, sesuv, vichřice). - Ve scéně využít reakce na stres, které ve skupině máte na svých kartičkách. - Ve scéně musí zaznít nějaká fakta týkající se události. Když si budete fakta vymýšlet, konzultuje s lektorem, můžete hledat i na internetu. <p>Skupinky nacvičují scénku. Mohou využít nějaké rekvizity. Lektor/ka pravidelně obchází každou skupinku a koriguje nácvik.</p>
Skeč 25 minut	<p>Každá skupina předvede scénku (5 minut).</p> <p>Před každou scénkou vypravěč uvede děj, událost či vybranou katastrofu.</p> <p>Po každé scénce se lektor/ka doptává, jaké typy reakcí diváci zaznamenali.</p>
Reflexe 20 minut	<p>Lektor/lektorka: V příbězích jste používali reakce, které jste měli přiděleny na kartičkách. Ale pokud byste si měli vybrat, tak byste sami sebe možná zařadili do jiné kategorie. Je to těžká otázka a možná jste žádnou stresovou situaci nezažili, ale zkuste si představit, jak byste každý z vás zareagoval.</p> <p>Lektor/ka rozdá žákům pracovní list se všemi reakcemi (příloha 4.4 Reakce na stres kartičky seznam, druhá část).</p> <p>Zadání: Zakroužkujte, které reakce si myslíte, že se hodí k vám.</p> <p>Poté, co žáci zakroužkují svoji reakci, vyzve je lektor/ka, aby se obrátili ke svému spolužákovi/sousedovi. Pracují nyní ve dvojicích.</p> <p>Lektor/lektorka: Než ukážete svému sousedovi, co jste si zakroužkovali, zkuste svého souseda otipovat, jaká reakce se k němu hodí. Zkuste odhadnout svého spolužáka, jak by se zachoval v krizové situaci.</p> <p>Poté, co si žáci navzájem řeknou, jaké reakci si k sobě přiřadili, zda se trefili, je lektor/ka vyzve, aby nahlas ve třídě sdíleli své pocity.</p> <p>Lektor/lektorka: Kdo z vás se trefil? Jak se vám dařilo otipovat své spolužáky?</p> <p>Společně debatujme o otázce: K čemu je nám dobré vědět, jak budu reagovat v krizové situaci? Nebo k čemu je dobré vědět, jak může reagovat někdo jiný?</p> <p>Lektor/ka nechá žáky odpovídat a debatovat nahlas. Na závěr shrne reflexi a odůvodní využitelnost těchto znalostí.</p> <p>Lektor/lektorka: Reakce na stres se dají pozorovat i v jiných situacích, ne jenom při přírodní katastrofě. Jemné náznaky nám mohou naznačit, že je někdo ve stresu, aniž by o tom sám věděl (a stejně tak to nemusí vědět jeho okolí). Je dobré, že znáte své spolužáky a víte, jak mohou reagovat na stres, protože jim můžete pomoci. Ne vždycky je totiž katastrofa vidět. Krizová situace může nastat například doma, spolužák o tom nebude před vámi mluvit, ale vy mu můžete pomoci, protože podle jeho reakcí poznáte, že není v pohodě. Může to tedy být velice prospěšné.</p>

